

Krav- och kvalitetsbok

Del 2

Fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering

Uppdrag, uppföljning och ekonomiska villkor

**Förfrågningsunderlag med förutsättningar
för att bedriva fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering**

Gäller från 2019-01-01 och tillsvidare

2018-05-22, LK/180674

Region Värmland

651 82 Karlstad

Telefon växel 054-61 50 00

Webbplats www.regionvarmland.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vårdval fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering	4
Värdegrund fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering	4
1.0 Inledning	5
1.1 Generellt om basuppdraget	5
1.1.1 Patientens behov i centrum	5
2.0 Basuppdrag.....	6
2.1 Definition av basuppdrag	6
2.2 Vårdgivarens insatser	6
2.3 Målgrupp	7
2.4 Prioritering	7
2.5 Samverkan.....	8
2.6 Tillgänglighet.....	8
2.7 Bemanning och kompetens	9
3.0 Uppföljning.....	10
3.1 Syfte	10
3.2 Uppföljning av nationella riktlinjer.....	10
3.3 Uppföljningsplan.....	10
4.0 Övergångsregler för fysioterapeut/sjukgymnast med avtal enligt nationella taxan.....	11

Vårdval fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering

Vårdval Fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering är etablerat enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem, LOV.

Syftet med vårdval är att stärka den enskilde invånarens ställning och inflytande över sin egen vård genom att fritt kunna välja vårdgivare inom vårdvalet.

Värdegrund fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering

Inom rehabilitering är utgångspunkten att patienten bestämmer mål för sin träning och behandling. Denna utgångspunkt styr hur verksamheten agerar i förhållande till patienten. Det kräver att verksamheten bedrivs utifrån ett hälsofrämjande synsätt, där motivation och delaktighet är ledord. Verksamheten ska utifrån patientens behov och uppsatta mål säkra att de professionella resurser som patienten behöver finns tillgängliga.

Dessa värderingar ska vara vägledande i det dagliga arbetet när det gäller bemötande av patienter, anhöriga och samarbetspartner samt i valet av metoder och förbättringsarbeten.

1.0 Inledning

Detta förfrågningsunderlag innehåller bestämmelser för att bedriva vård inom Vårdval Fysioterapi. Vårdvalets förfrågningsunderlag består av två delar med tillhörande bilagor. Del 1. Allmänna villkor för vårdval inom Region Värmland gäller för detta vårdval i tillämpliga delar i enlighet med bifogad förteckning (se bilaga 2)

Del 2 avser specifika bestämmelser för att bedriva Fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering

1.1 Generellt om basuppdraget

Primärvårdsrehabilitering är förstahandsvalet när befolkningen behöver rehabilitering och definieras med rehabilitering som inte kräver sjukhusets särskilda rehabiliteringsresurser. Verksamheten omfattar oplanerade och planerade rehabiliteringsinsatser i primärvård.

En trygg och förtroendeingivande verksamhet ska bedrivas för personer i behov av fysioterapi/sjukgymnastik.

Fysioterapi/sjukgymnastik tillhandahålls i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och i enlighet med vad som gäller inom specialiteten avseende bland annat kvalitetskrav och medicinsk praxis.

Verksamheten ska bedrivas med god medicinsk kvalitet, hög tillgänglighet och en helhetssyn på patientens livssituation, hälsotillstånd och rehabiliteringsbehov.

1.1.1 Patientens behov i centrum

Syftet med fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering ska vara att erbjuda hälsofrämjande rehabilitering i god samverkan med interna och externa aktörer för individer i alla åldrar. Detta genom att utifrån patientens behov bedöma, behandla och förebygga tillstånd som ligger till grund för olika former av aktivitets- och funktionsnedsättningar.

Behandlingsinsatserna ska utgå från en individuell bedömning. Utgångspunkten ska vara att utifrån individens delaktighet och inflytande över den egna vården uppnå bästa möjliga hälsa där dennes mål och egna resurser tas tillvara.

Vårdgivarna inom vårdvalet ska verka för en god och jämlik hälsoutveckling hos befolkningen genom ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande förhållningssätt integrerat i all vård och behandling.

2.0 Basuppdrag

2.1 Definition av basuppdrag

Med fysioterapi/sjukgymnastik inom primärvårdsrehabilitering menas i detta dokument sådan fysioterapi (sjukgymnastik) som utförs i Region Värmland på primärvårdsnivå.

Det omfattar inte fysioterapi/sjukgymnastik på primärvårdsnivå inom psykiatrisk verksamhet och habiliterande verksamhet. Det omfattar inte heller insatser som ges av kommunerna (insatser på särskilda boenden, hembesök etcetera) eller sådan fysioterapi/sjukgymnastik som kräver andra yrkesgruppers kompetens eller sjukhusets resurser. Inte heller palliativa insatser i palliativa teamet, lymfödembehandling, företagshälsovård och hälsoundersökningar (utan misstanke om sjukdom eller skada) ingår i vårdvalet.

Vårdgivaren ska ge insatser till de patienter som söker till mottagningen i enlighet med nedan angivna prioriteringsordning (se stycke 2.4). I de fall patienten är i behov av kompetens som vårdgivaren antingen inte har tillgång till eller som inte ingår i det i förfrågningsunderlaget beskrivna uppdraget ska denne lotsa patienten vidare till rätt vårdnivå.

2.2 Vårdgivarens insatser

Målsättningen för vårdgivaren ska vara att utifrån patientens behov:

- Undersöka, bedöma, diagnostisera, behandla, följa upp och utvärdera insatser.
- Tillsammans med patienten upprätta en plan för patientens rehabilitering som innefattar patientens mål. Mål och planering ska framgå i patientjournalen.
- Utföra skade- och sjukdomsförebyggande insatser samt främja levnadsvaneförändringar i syfte att uppnå rehabiliteringsmålen och motverka vårdberoende.
- Behandlingen ska pågå längst till dess att rehabiliteringsmålet är uppnått, eller till dess att vårdgivaren bedömer att patienten kan tillgodose sin fortsatta rehabilitering på egen hand.
- Utföra funktions- och aktivitetsbedömningar som underlag till läkarintyg.
- Vid behov förskriva hjälpmedel i enlighet med hjälpmedelsnämndens riktlinjer. Vårdgivaren ska tillhandahålla och förskriva enligt Region Värmlands rutin enklare hjälpmedel så som kryckkäppar, pep-pipor och TENS.
- I de fall patienten är i behov av samordnad rehabiliteringsinsats remittera eller hänvisa patient vidare till antingen lämpligt team eller annan verksamhet där denna kompetens finns.

- Ha följsamhet till nationella riktlinjer, vårdprogram (i enlighet med vad som anges i De1 1 Allmänna villkor för vårdval i Värmland) samt nationella satsningsområden och utföra insatser som kan vara kopplade till dessa.
- En del av uppdraget kan utföras av underleverantör eller i samverkan med annan vårdgivare. Vårdgivaren ansvarar för att eventuella underleverantörer lever upp till kraven i detta förfrågningsunderlag i enlighet med vad som stadgas i Del 1 Allmänna villkor för vårdval i Värmland.

2.3 Målgrupp

Som vårdgivare aktiv i Region Värmland är målgruppen kvinnor och män, flickor och pojkar folkbokförda och kvarskrivna i Värmlands län. Dessutom omfattas:

- Kvinnor och män, flickor och pojkar som har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt vad som följer av Europaparlamentets och Europarådets förordningar
- Kvinnor och män, flickor och pojkar som omfattas av konventioner eller överenskommelser om sjukvårdsförmåner som Sverige ingått med andra länder
- Asylsökande kvinnor och män, flickor och pojkar under 18 år
- Asylsökande kvinnor och män, flickor och pojkar över 18 år eller personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd med behov av vård som ej kan anstå (endast akuta besvär)
- Kvinnor och män, flickor och pojkar från andra landsting eller regioner
- Vårdgivaren ska i sin ansökan ange vilken inriktning verksamheten kommer att ha, med fokus på diagnosgrupper. De inriktningar som vårdgivaren kan ha är Neurologiska sjukdomar och funktionsnedsättningar eller Psykisk ohälsa eller Långvarig smärta enligt bilaga 5. Dessa inriktningar ger vissa lättnader gällande prestationskraven, detta beskrivs i stycke 5.1.1 och i bilaga 4. Vårdgivaren ska även i ansökan göra en uppskattning av hur stor del av verksamheten som kommer utgöras av behandling av patienter med de angivna diagnoserna enligt bilaga 5 (25-50 %, 50-75 % eller 75 % eller mera av det totala antalet besök).

2.4 Prioritering

Vårdgivaren ska följa riksdagens riktlinjer för prioritering. Vårdgivaren ska också följa regionens dokument; prioritering av vårdbegäran – ”Sjukgymnast i primärvård”. Detta dokument finns på vårdvalets hemsida.

2.5 Samverkan

Vårdgivaren ska verka för samverkan för att bidra till patientens bästa väg genom vården, exempelvis med kommun, vårdcentral och sjukhusens rehabilitering.

Vårdgivaren ska aktivt bidra till samverkan för patienter som har behov av vård och omsorg från andra vårdgivare och huvudmän. Dokumenterade rutiner ska upprättas för samverkan med andra vårdgivare och huvudmän i den omfattning som krävs för uppdragets utförande.

Vårdgivaren ska känna till och följa beslut och riktlinjer i samverkansöverenskommelser som finns mellan Region Värmland och andra huvudmän och som berör vårdgivarens uppdrag. Vårdgivaren ska delta i arbetet med att anpassa och utveckla dessa till lokal nivå. Uppdaterad lista över gällande samverkansöverenskommelser finns på vårdvalets hemsida.

Vårdgivaren ska upprätta skriftligt samverkansavtal med andra vårdgivare eller mottagningar gällande hänvisning av patienter vid till exempel semester, sjukskrivning, utbildningsdagar eller andra tillfällen då mottagningen är stängd. Kopia ska skickas till Vårdvalsenheten.

Vårdgivaren har även möjlighet att samverka kring vissa patientgrupper. Vårdgivaren ska i så fall göra en skriftlig överenskommelse med den mottagande vårdgivaren samt skicka en kopia till Vårdvalsenheten.

Samverkan mellan vårdcentraler och fysioterapeuter utgår ifrån ett helhetsomhändertagande utifrån patientens perspektiv. För att stimulera samverkan mellan rehabiliteringsresurser och täcka vårdbehovet ska ett avsnitt i närområdesplanen visa hur resurserna fördelas inom större geografiska områden än kommunvis där region Värmland så beslutar.

2.6 Tillgänglighet

Vårdgivaren ska vara tillgänglig för såväl oplanerade som planerade besök/insatser. Vårdgivarens adress ska anges i kontraktet och merparten av mottagningsbesöken ska utföras där.

Patienter kan söka till vårdgivaren via egen vårdbegäran eller remitteras dit via professionell vårdbegäran (remiss).

Region Värmland kan bevilja vårdgivaren att utföra en viss andel av mottagningsbesöken på annan adress. Ansökan om att utföra insatser på annan adress ska vara skriftlig och skickas till Region Värmland för godkännande.

Lokalen/lokalerna där vårdgivaren ska utföra uppdraget ska vara tillgängliga i enlighet med vad som anges i Del 1 Allmänna villkor. Vårdgivaren ska ha

den utrustning som krävs för att utifrån patienternas behov genomföra uppdraget.

Verksamheten har möjlighet att tillfälligt under en kort begränsad tid stänga för planerings- och utbildningsdagar samt semester (högst 4 veckor sammanhängande semester). Villkor för stängning är att vårdgivaren skapar samarbete med andra vårdgivare om omhändertagandet av patienter och att information till patienter med hänvisning till vart de kan söka sig är tydlig. Vid annan längre ledighet, så som föräldraledighet, tjänstledighet för studier, sjukskrivning längre än två veckor och så vidare, ska patienterna meddelas om när, hur länge och i vilken omfattning ledigheten varar och hänvisas till annan vårdgivare. Vid längre än två veckors frånvaro ska detta meddelas till Vårdvalsenheten.

Vårdgivaren ska vara tillgänglig per telefon för tidbokning, rådgivning, bedömning och prioritering av vårdbehov och för oplanerade besök.

Vid de tider då verksamheten inte har öppet ska telefonsvarare ge information om öppettider och hänvisa till www.1177.se/varmland.

Verksamheten ska följa intentionerna i nationell eHälsa - strategin för tillgänglighet och säker information inom vård och omsorg - när det gäller digitala medier och digitala tjänster för kontakt med befolkningen. För mer information se bilaga 1:2 till del 1 Allmänna villkor, IT.

2.7 Bemanning och kompetens

Vårdgivaren ska ha personal i den omfattning som krävs för att utföra uppdraget i enlighet med kraven för vårdvalet, dock minst en halvtidsarbetande fysioterapeut/sjukgymnast. De personalresurser¹ som vårdgivaren ämnar gå in med i vårdvalet ska anges i ansökan. Förändringar gällande personalresursen ska rapporteras till Vårdvalsenheten i enlighet med rutin som finns på vårdvalsenhetens hemsida. Blankett för vikariat samt för nyanställning finns på vårdvalsenhetens hemsida.

Vårdgivaren ska tillse att det i verksamheten finns en verksamhetschef med ansvar för verksamheten i enlighet med Socialstyrelsen definition (se begreppsdefinition ovan).

Vårdgivaren ska tillse att personalen har för uppdraget adekvat utbildning och kompetens och får den kompetensutveckling som erfordras i enlighet med kraven för vårdvalet och avtalet. Det ska finnas en kompetensplan som uppdateras årligen. Det ska vara en långsiktig planering både på verksamhets- och individnivå. Kompetensplanens syfte är att påvisa hur man arbetar med kvalitet och kompetensutveckling kopplat till uppdraget samt hur man planerar att stimulera forskning och utveckling inom

---

¹ Med personalresurser menas i detta sammanhang antal tjänster och vilken tjänstgöringsgrad de beräknas arbeta.

primärvårdsnivån. Deltagande ska ske i de kompetensnätverk som arrangeras för primärvårdsfysioterapeuter av Region Värmland.

Personal med patientkontakt ska tala och förstå samt kunna läsa och skriva svenska, på minst nivå B/2.

Uppdraget ska utföras av legitimerad fysioterapeut/sjukgymnast på kandidatnivå och legitimationen ska vara utfärdad av Socialstyrelsen. Fysioterapeuter/sjukgymnaster med äldre legitimation utan kandidatexamen men med erfarenhet överstigande minst 5 år bedöms också kunna vara aktuella att utföra uppdraget.

För vårdgivaren gäller att minst 50 % av den totala tjänstgöringsgraden av de som utför uppdraget ska ha klinisk erfarenhet från öppenvårdsverksamhet som är adekvat för uppdraget inom vårdval fysioterapi motsvarande minst tre år med tjänstgöringsgrad på minst 50 % under de senaste fem åren. De som utför uppdraget hos vårdgivaren ska fortlöpande genomgå fortbildning som fordras för att upprätthålla och utveckla kompetens inom kompetensområdet. 2.8 Utbildningsuppdrag

Verksamheten bör tillhandahålla kliniska utbildningsplatser för fysioterapistuderande.

Verksamheten ska ansvara för att de kliniska utbildningsplatserna håller den kvalitet och inriktning som följer av examinationskraven och krav på handledning.

3.0 Uppföljning

3.1 Syfte

Uppföljningen som Region Värmland ansvarar för syftar till att följa upp om verksamheten uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget, graden av måluppfyllelse och bidrar till utvecklingen av vårdvalet. Ett urval av uppgifterna ska tillhandahållas som information till medborgarna.

3.2 Uppföljning av nationella riktlinjer

Region Värmland följer årligen upp hur väl man lever upp till de nationella riktlinjerna. Det man följer upp är främst de indikatorer som man tagit fram i de nationella riktlinjerna. Indikatorerna kommer att följas upp genom datauttag ur aktuella kvalitetsregister.

3.3 Uppföljningsplan

Uppföljningsplanen för vårdval fysioterapi inom primärvårdsrehabilitering finns i bilaga 3. Här redovisas de nyckeltal och indikatorer som verksamheterna ska rapportera till Region Värmland samt med vilken

periodicitet de ska rapporteras. Uppföljningsplanen revideras löpande i samband med uppbyggnad av datalager och utvecklingsarbeten och kan således förändras under året.

4.0 Övergångsregler för fysioterapeut/sjukgymnast med avtal enligt nationella taxan

För fysioterapeuter/sjukgymnaster som har ett befintligt avtal med Region Värmland enligt *Lag (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik (LOS)* gäller att man har möjlighet att låta sitt avtal enligt LOS vara vilande under en period av 1 år från avtalsskrivning. Möjligheten att ha avtalet vilande under angiven tidsperiod gäller endast under förutsättning att parterna slutit avtal enligt vårdval fysioterapeut/sjukgymnast i primärvårdsrehabilitering. Avtalet enligt *LOS* tillåts endast vara vilande på heltid.

Om vårdgivaren ämnar återuppta sitt avtal enligt *LOS* ska en skriftlig underrättelse skickas till Region Värmland senast 3 månader innan avtalet återupptas. Om en utförare väljer att återuppta sitt avtal enligt *LOS* upphör avtal upprättat enligt *vårdvalet för fysioterapi/sjukgymnastik i primärvårdsrehabilitering* att gälla.

Möjligheten att ha sitt avtal enligt *LOS* vilande under en 1-årsperiod ges endast en gång.